

ВІДГУК

офіційного опонента – кандидата юридичних наук

Сердюка Євгенія Васильовича, на дисертацію

Шевченко Надії Леонідівни

«Адміністративно-правове забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

1. Актуальність теми дисертації

Серед усіх цінностей, які має охороняти держава, на першому місці – життя та здоров'я людини. Сучасне вітчизняне суспільство корінним чином відрізняється від попередніх епох. Так як основною цінністю визнано Людину, її життя здоров'я, честь гідність і недоторканість та інші права, свободи та законні інтереси не владних фізичних і юридичних осіб. З метою забезпечення зазначених чеснот об'єктивно функціонує публічний апарат, вершиною якого з погляду ефективності діяльності є правоохоронні органи, які здійснюють захист громадян від найбільш значних видів небезпеки.

Такі положення наводить на початку дисертаційної роботи Шевченко Н.Л. актуалізуючи тематику дослідження.

Слід зазначити, що здобувачка Шевченко Н.Л. не єдина, хто цікавився цією проблематикою чи ключовими її аспектами та все ж ця проблематика лишається нагальною.

Отже, дисертаційне дослідження на тему «Адміністративно-правове забезпечення прав людини в правоохоронних органах» є абсолютно актуальним, своєчасним та комплексним монографічним дослідженням, що розв'язує нові та сучасні проблеми адміністративного права та позитивно впливає на науку в цілому.

2. Ступінь обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

У дисертації використовувалася система методів наукового пізнання. Досягнення поставленої мети було здійснено за допомогою загальнонаукових і спеціальних методів наукового дослідження. Усі методи використано у взаємному зв'язку та органічно поєднано один з одним.

Серед них, діалектичний метод наукового пізнання дав можливість виявити протиріччя щодо юридичної природи посадових осіб правоохоронних органів України (підрозділ 1.1). Принцип дедуції став незамінним при формуванні сутності та системи прав і свобод людини, стандарти їх забезпечення (підрозділ 1.2). Функціональний метод наукового пізнання став провідним про виявленні осоліностей адміністративно-правового статусу правоохоронних органів України у сфері забезпечення прав і свобод людини (підрозділ 1.3).

Системно-структурний метод наукового пізнання використовувався в усіх підрозділах дисертації, найбільш рельєфно він дав можливість сформулювати поняття та розкрити структуру механізму адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України» (підрозділ 2.1).

Загально-логічні методи аналізу і синтезу знайшли свої використання в усіх без винятку підрозділах дисертації. Спеціально-юридичний формально-догмативний метод наукового пізнання широко використовувався у підрозділах 1.1., 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1.

Метод порівняльного законодавства став незамінним при узагальненні міжнародних стандартів дотримання прав людини в правоохоронних органах (підрозділ 3.1). При удосконаленні законодавства у сфері адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах провідне місце мали методи правового прогнозування і правотворчості (підрозділ 3.2). Соціологічний метод дав можливість провести і обробити результати соціологічного опитування

Висновки та пропозиції було сформульовано дисертантом на підставі наукових праць національних і зарубіжних науковців у галузі теорії держави

і права, адміністративного і фінансового права, філософії права, конституційного права, порівняльного правознавства.

Підсумки розробки проблеми в цілому, окремі її аспекти, одержані узагальнення і висновки були оприлюднені дисертантом на чотирьох науково-практичних конференціях: «Теорія і практика сучасного права» (Херсон, 2010), «Законодавство України: проблеми й перспективи розвитку» (Сімферополь, 2013), «Правові реформи в Україні: реалії сьогодення» (Харків, 2016), міжнародні та національні правові виміри забезпечення стабільності. (Львів, 2016).

Таким чином, аналіз змісту роботи Шевченко Н.Л. «Адміністративно-правове забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України» свідчить про самостійну, завершену, аргументовану, комплексну роботу і дозволяє констатувати високий науково-теоретичний та прикладний рівень дослідження. Вдала структурна побудова дисертації свідчить про науково вивірений та аргументований підхід до вирішення визначених завдань і досягнення мети дослідження.

3. Достовірність та наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна отриманих результатів аргументується тим, що дисертація є одним із перших комплексних досліджень у вітчизняній правовій літературі, присвячених аналізу адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України. У результаті проведеного аналізу сформовано низку висновків, рекомендацій і пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства України в сфері адміністративно-правового забезпечення прав людини в правоохоронних органах України.

У роботі автором Шевченко Н.Л. уперше доведено що в Україні існують системні явища, коли в умовах економічної кризи малих зарплат та високого рівня корупції й неналежного контролю зі сторони громадкості

віддулась професійна деградація деяких посадових осіб правоохоронних органів коли вони перетворилися у деструктивну публічну силу, яка стала небезпечною для окремої людини і суспільства в цілому, так як порушує права і свободи людини;

У дисертації пропонується внести доповнення до КУпАП ст. 187-1 «Порушення прав і законних інтересів осіб, яких тримають у слідчих ізоляторах, установах виконання покарань» у наступній диспозиції: «Порушення прав і законних інтересів осіб, яких тримають у слідчих ізоляторах, установах виконання покарань, або не створення належних санітарно-гігієнічних умов для їх утримання - тягне за собою попередження або накладення на посадових осіб штрафу від п'ятнадцяти до двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або/та позбавлення права обіймати посади державних службовців строком від одного до трьох років. Право складати протоколи про адміністративні правопорушення за цією статтею покласти на посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що здійснює державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а право виносити постанову покласти на суд.

У дисертаційній роботі Шевченко Н.Л. отримали подальшого розвитку наукові положення стосовно визначення особливостей адміністративно-правового статусу правоохоронних органів України у сфері забезпечення прав і свобод людини, як розкритих деяких специфічних завдань (функцій), адміністративних обов'язків і прав Національної поліції України, щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, Державної пенітенціарної служби України стосовно не допущення порушення прав людей, котрі перебувають у місцях позбавлення волі чи тимчасового затримання та недержавних охоронних структур по недопущенню скоєння ними рейдерських захоплень прибуткового бізнесу.

В роботі Шевченко Н.Л. отримали подальшого розвитку наукові положення, щодо міжнародних стандартів дотримання прав людини в

правоохоронних органах, як визначених у міжнародно-правових документів ООН та Ради Європи незаперечних гуманітарних чеснот, які складаються із абсолютного права людини на життя, інших прав, факторів недоторканості, обов'язків і заборон для працівників правоохоронних органів.

Також у роботі Шевченко Н.Л. отримали подальшого розвитку форми адміністративної діяльності публічної адміністрації щодо забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України як системи однорідних за своїм характером і правовою природою груп адміністративних дій, які мають зовнішнім виразом видання нормативних актів та індивідуальних адміністративних актів, що утверджують стратегії й конкретні рішення недопущення непропорційного використання сили, свавільного позбавлення свободи, здійснення інших юридично значимих операцій (прийняття присяги), та ведення різноманітних реєстрів, як спеціальної форми матеріально-технічних операцій.

Отже, дисертація Шевченко Надії Леонідівни на тему: «Адміністративно-правове забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України», подана на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук є абсолютно новим дослідженням, яке містить ґрунтовні наукові результати, що вирішують конкретні завдання в площині вітчизняної науки.

4. Наукова і практична цінність дисертації

Аналіз змісту роботи свідчить про самостійне, завершене, аргументоване, комплексне дослідження і дозволяє констатувати його високий науково-теоретичний та прикладний рівень. Вдала структурна побудова дисертації доводить науково вивірених та аргументований підхід до вирішення визначених завдань і досягнення мети дослідження. Висунуті й обґрунтовані дисертантом положення та рекомендації мають значну наукову цінність, оскільки в дисертації пропонуються нові шляхи вирішення

важливого загальнодержавного завдання, удосконалення адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України, яке реалізується у сфері дії права та за допомогою права.

Кількість публікацій, обсяг, якість, повнота висвітлення результатів та розкриття змісту дисертації відповідає вимогам МОН України.

Публікації автора повною мірою висвітлюють основні наукові положення дисертації. Так, дисертант Шевченко Н.Л. визначено форми адміністративної діяльності публічної адміністрації щодо адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України, поняття і елементи механізму адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України тощо.

У Шевченко Н.Л. достатня кількість публікацій, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації у них вона досить вдало досліджує актуальні питання адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України, зокрема публічна адміністрація в сфері регулювання дотримання прав людини правоохоронними органами в Україні, удосконалення адміністративного законодавства у сфері адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України.

Загалом, можна вважати, що у висновках дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове розв'язання наукового завдання щодо адміністративно-правового забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України, формулювання обґрунтованих висновків та пропозицій з його удосконалення та приведення у відповідність до міжнародних стандартів, покращено юридично-медичний механізм – дотримання прав людини правоохоронними органами України.

Отже, дисертаційна робота «Адміністративно-правове забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України» завершується розгорнутими, науково та практично цінними висновками, які впливають зі

змісту роботи. Дисертаційне дослідження виконано Шевченко Н.Л. самостійно, з використанням останніх досягнень науки адміністративного права.

Усі сформовані в ньому положення й висновки обґрунтовано на основі особистих досліджень автора, таким чином наукова і практична цінність дисертації «Адміністративно-правове забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України», є повністю обґрунтованою та доведеною, що позитивно впливає на розвиток науки та діяльності публічної адміністрації загалом.

5. Практичне значення одержаних результатів

Визначення особливостей адміністративно-правового регулювання надання медичних послуг в Україні має важливе теоретичне та практичне значення. Окремі положення роботи використано у:

– *науково-дослідній сфері* результати дослідження використанні для подальшої наукової розробки проблем забезпечення дотримання прав людини і свобод в правоохоронних органах (акт упровадження Науково-дослідного інституту публічного права);

– *правотворчості* – щодо вдосконалення чинного законодавства в питаннях забезпечення дотримання прав людини і свобод в правоохоронних органах (додаток В до дисертації);

– *навчальному процесі* матеріали дисертації використані під час підготовки навчальних посібників і курсу лекцій з дисциплін «Адміністративне право України», «Судові та правоохоронні органи України». (акти впровадження Юридичного факультету Херсонського державного університету);

– *правозастосовній діяльності* – щодо підвищення ефективності забезпечення дотримання прав людини в підрозділах національної поліції

України (акт упровадження Головного управління Національної поліції в Херсонській обл.).

6. Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Дисертаційне дослідження містить певні незгодженості, на які слід зосередитись, зокрема:

1) В дисертації Шевченко Н.Л. зазначає, що необхідно розробити закон «Про службу фінансових розслідувань України», як єдиного правоохоронного органу підпорядкованого Міністерству фінансів України, який би мав компетенцію здійснювати оперативно-розшукові заходи щодо економічних злочинів, позбавивши такого права підрозділи поліції та СБУ, однак на сьогодні в Україні і так «роздуті» штати слідчих: слідчі Національної поліції, СБУ, прокуратури, Державного бюро розслідувань, підрозділів детективів та НАБУ, слідчі Державної кримінально-виконавчої служби України, органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства.

2). Здобувач зазначає, що участь громадськості в розробленні та реалізації державної політики сфери забезпечення прав людини правоохоронними органами України має бути найпріоритетнішим аспектом розбудови системи охорони здоров'я. Проте не конкретизує механізм участі громадськості, не наводить основні аспекти їх участі. Слід це уточнити.

3). В дослідженні пропонується розробити проект закону «Про злочинів закону».

Хотілося б почути думку автора, щодо цього проекту та як вона особисто ставиться до пененціарної реформи .

Проте, вищевказані зауваження вказують про широке та комплексне монографічне дослідження, яке розв'язує значне коло питань сучасної юриспруденції.

7. Висновки

Дисертаційне дослідження Шевченко Надії Леонідівни на тему «Адміністративно-правове забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України» за своєю актуальністю, новизною та обґрунтованістю одержаних результат відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів, що затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567.

Автореферат дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію та автореферат оформлено відповідно до встановлених вимог МОН України.

Дисертаційна робота виконана вперше і поглиблює існуючі знання юридичної науки, а саме є суттєвим внеском до теорії адміністративного права і процесу. Дисертація є завершеною, самостійно підготовленою, кваліфікаційною, науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що вирішують важливе наукове завдання.

Підсумовуючи викладене, варто відзначити, що дисертаційне дослідження на тему «Адміністративно-правове забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України» є самостійним, завершеним, комплексним монографічним дослідженням та має високий науково-теоретичний та прикладний рівень, а його автор – Шевченко Надія Леонідівна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент –
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри конституційного, права
та теоретико-правових дисциплін
Інституту права та суспільних відносин
Відкритого міжнародного університету
розвитку людини «Україна»

УНІВЕРСИТЕТ "УКРАЇНА"

Власноручний підпис: С.В. Сердюка

ЗАСВІАЧУЮ: Т.А. Герасюк

Сердюк С.В.